

# ERRSI TEATAJA

EESTI RAHVATANTSU JA RAHVAMUUSIKA SELTSI AJALEHT

## JUUNI 2009

- \* TuleTulemisest
- \* Laul ja tants on moes
- \* Võru folk on tulekul
- \* Ilma Adamsoni treeningharjutuste raamat
- \* Tantsurepertuaari andmebaasist
- \* Tantsujuhtide suvekursuse kava
- \* Võimlemispeost 2010
- \* Reklaam

## TULETULEMINE KIHNU JA TALLINNA VAHEL

**23. juunil süüdati Kihnu jaanitulest tantsupeo tuli. Tule süütajateks olid tantsupeo kunstiline juht Ülo Luht ja Kihnu rahvamaja juhataja Veera Leas.**

Seejärel anti tuli tormilaternas kolmeks päevaks kihnlaste hoolde, kes asetasid laterna parvele ja saatsid selle rahvamaja juures asuvale tiigile.

27. juuni hommikul asuvad kihnlased kaluripaadidel teele Pärnu poole, kus tantsupeo tuli ühineb laulupeo tulega. Viimane süüdati 13. juunil Tartus ning on liikunud mööda siseveeteid ajaloolistel laevadel lääneranniku poole.

Pärnu jõel kesklinna silla juures algab kell 19.00 vaatemäng, kus loitsitakse kaks tuld üheks PEOTULEKS ning usaldatakse sel õhtul ERRS-i ja Pärnu tantsijate hoolde. Tule võtab vastu sadama kail ERRSi juhatuse liige Maie Orav. Edasi liigub tõrvik tantsijatest moodustunud inimketis käest kätte jahtklubisse. Tuld tervitavad Pärnu maavanem ja linnapea. Jahtklubis toimival simmanil esinevad Pärnu linna ja maakonna tantsurühmad ning mängivad PÄRNU POISID. Päikeseloojangul antaks tuli üle Eesti Meestelaulu Seltsi esindajatele, kes viivad tule Kuressaarde.

PEOTULI liigub jahtal Ruhnu Karu peatustega Kuressaares, Haapsalus, Kärdlas ja Lohusalus Tallinnasse. 2. juuli õhtuks jõuab tuli Admiraliteedi basseini, kus kell 22.30 algab ERRSi ja Eesti Kooriühingu eestvedamisel XXV laulupeo ja XVIII tantsupeo avamine.

TuleTulemise teekonna pikkuseks on üle 900 kilomeetri, millest siseveekogudel liigutakse ligi 380 kilomeetrit ja meritsi ligi 320 meremiili (umbes 590 kilomeetrit).

Tuletseremooniale Tallinnas eelneb neljapäeval, 2. juulil kell 15 Raekoja platsil algav Pillipidu, millele järgnevad kolm tantsupeoetendust ja kaks laulupeokontserti.

Head peotuju kõigile!

## VÄLJA ANTI UUED KUTSETUNNISTUSED

12. juunil toimunud kutseeksami tulemustest lähtuvalt otsustas kutsekomisjon 16. juunil välja anda kutsetunnistused järgmistele spetsialistidele:

**Mare Sarapuu - rahvatantsuspetsialist III**

**Anne Tamm-Kivimets - kaasaegse tantsu spetsialist III**

**Liina-Karina Mikkor - kaasaegse tantsu spetsialist III**

**Nele Suisalu - kaasaegse tantsu spetsialist IV**

---

## POPULAARSEIMAD KULTUURIHARRASTUSED ON KOORILAUL JA RAHVATANTS

BNS: Eestis tegeles mullu vabal ajal mõne rahvakultuuri alaga 73 000 inimest, populaarseim kultuuriharrastus oli koorilaul, teatas statistikaamet. Laulmist harrastas 41 000 inimest, neist 39 000 tegeles koorimuusikaga. Tegelejate arvu poolest järgnesid rahvatantsijad, keda oli 18 000. Lisaks oli veel üle 4 000 pillimuusika harrastaja, kellest 2 700 mängib puhkpilliorkestrites.

Eestis tegutseb ligi 1400 harrastuskoori ja 300 muud ansamblit, peaaegu 1200 rahvatantsurühma, ligi 200 rahvamuusikaansamblit ja üle 130 puhkpilliorkestri. Lisaks tegutseb ligi 350 harrastusteatri või näiteringi, 230 käsitööringi, 125 folkloorirühma ning muid harrastuskollektiive ja ringe.

Ligi poole harrastajatest moodustavad lapsed ning 71 protsenti rahvakultuuri harrastajatest on naised. Meeste osatähtsus on suurem üksnes puhkpillimängijate seas. Kultuurimaju, rahvamaju ja huvikeskusi oli Eestis Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuse andmeil 372. Viimase kümnendi jooksul on harrastuskollektiivide arv vähenenud ligi poole võrra ja harrastajate hulk 40 protsenti.

Laulmisega tegelejaid on jäänud vähemaks ligi viiendiku ja pillimuusikaga tegelejaid ligi 40 protsenti. Samas on koorilauljate arv jäänud samale tasemele ja puhkpillimängijate arv isegi viiendiku tõusnud.

## VÕRU FOLGINI ON LOETUD PÄEVAD

**Võru folk toimub hoolimata raskest ajast 10.-11. juuli.**

Festivali on lühendatud tavapäraselt neljalt päevalt kahele. Programm sisaldab traditsioonilisi üritusi alates August Teppo meenutamisest, Liiva tänaval toimuvast laadast ja tänavatantsust ning lõpetades simmani ja esinemistega.

Festival algab 10. juuli varahommikul kell 6 päikesetõusu tervitamisega Tamula järve kaldal. Meistrite õuel saab meisterdada ja Kreutzwaldi muuseumis võru keelt õppida. Kuulata saab rahvajutte ning vaadata erinevaid kontserte ja etendusi. Teiste kultuuride omapära saab tundma õppida külastades näiteks Hiina rahvuskööki.

Esimene Võru folkloorifestival toimus 1995. aastal. Neljateistkümne aasta jooksul on Võrus esinenud 12 000 tantsijat, lauljat ja pillimängijat. Selle aja jooksul on osa saanud 39 erineva maa ja rahva kultuurist.

Vaata lisa [www.werro.ee/folkloor](http://www.werro.ee/folkloor)



## ILMUB ILMA ADAMSONI TREENINGHARJUTUSTE RAAMAT

Tantsujuhtide suvekursusel esitleb Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskus Ilma Adamsoni treeningharjutuste raamatut, mida on juba aastaid oodatud.



“Ilma on oma pikkade tantsupedagoogi aastate jooksul õpetanud ja loonud palju tantse. Kahjuks pole senini jätkunud mahti teadmiste ja oskuste pagasi talletamiseks ja jäädvustamiseks raamatutena,” ütles Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuse tantsu peaspetsialist Ülle Feršel. “Loodame, et rohkem kui poolesajandiline töökogemus saab talletatud raamatusse ning praegustel ja tulevastel õpetajatel ja tantsijatel on, kust õppida,” lisas ta.

„Meie rahvatantsu tulevik ja areng sõltub suuresti just sellest, milline on rahvatantsuõpetaja ettevalmistus, tema professionaalsus, kui kõrged on tema teadmised ja kui tugev on tema mõju õpilastele,“ sõnas raamatu autor Ilma Adamson. „Rahvatants nõuab väljendusoskust kõikidelt kehaosadelt – keha paindlikkust ja liikuvust, täpset ja

plastilist käteilu, elastset ja teravat jalgade tööd ning vaba ja loomulikku peaasendit.“

Väljaanne tutvustab harjutusvara, mis on läbi töötatud ja läbi proovitud aastatepikkuses tööpraktikas, kuhu on koondatud nii algteadmised eesti rahvatantsu põhisammustiku omandamiseks (metoodiline lähenemine) kui ka lavalise rahvatantsu süsteemidest (klassika- ja karakteralused).

Raamat koosneb kahest osast. Eraldi tähelepanu on pööratud nii algajatele kui edasijõudnud tantsijatele.

Väljaanne sisaldab harjutustevalikut eesti tantsu põhisammude õpetamiseks, eesti tantsu harjutusi tugipuu juures, diagonaalil, õpetamise metoodikat. Kuna Ilma Adamson on tantsija koolitamisel ja arendamisel kasutanud väga palju rahvaste tantsude treeningharjutusi, on ka neil oluline koht. Kõik harjutused on lahti kirjutatud taktiosade kaupa!

Kirjeldusi toetab DVD, kus tantsuansambli Sõprus tantsijad näitavad harjutusi ette.

### ILMA ADAMSON 75

#### Tantsuansambel Sõprus kutsub:

27. juunil algusega kell 14 tähistame Eesti Draamateatris õpetaja Ilma Adamsoni 75. juubelit. Esinevad ansambel Sõprus ja teisedki Ilma rühmad. Esitame juubilaritantse.

Kontserdi lavastavad praegused Sõpruse juhendajad Kätrin Järvis ja Agne Kurrikoff-Herman, pidu juhhib Jüri Aarma.

Ära jää ilusast juubeli peost ILMA.

Kontsert toimub iga ILMAGA ja on tulijaile tasuta.

## HEA ABILINE JUHENDAJALE – TANTSUREPERTUAARI ANDMEBAAS

Juuli alguses teeb ERRS kodulehekülje kaudu kättesaadavaks tantsurepertuaari andmebaasi, mis sisaldab infot trükis ilmunud tantsukirjelduste kohta. Suure töö andmebaasiga olid ära teinud Lille- Astra Arraste ja Angela Arraste, kes olid sisetanud info enne 1990. aastat ilmunud autoritantsude ja rahvaste tantsude kirjelduste kohta. Mõnda aega tagasi oli see andmebaas ka Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuse koduleheküljel kättesaadav. Avaldatavasse andmebaasi on sisestatud info nii enne kui pärast 1990. aastat ilmunud tantsukirjelduste ja saatemuusikate kohta ning andmebaas täieneb pidevalt. Hetkel on andmebaasis ligi 2000 kirjet.

Andmebaasis on võimalik päringuid teha tantsu või autori nime järgi, rühmaliigi või maa järgi ning kirjetüübi (autoritants, rahvaste tants, rahvatants jne) järgi. Peale esmaste tulemuste saamist saab juba huvipakkuva kirje juurest täpsemat infot tantsu, muusika, helikandja ja audiovisuaalse teaviku kohta. Kirjas on tantsu ja muusika autorid ja seadjad, sõnade autor, väljaande täispikk pealkiri koos aastaarvu ja kirjastajaga. Samuti on märgitud, millise helikandja pealt võib leida vastava tantsu saatemuusika või millise audiovisuaalse teaviku pealt võib tantsu näha. Rahvatantsude puhul on täpsema info all kirjas ka kihelkond, kust tants on üles kirjutatud ja ka tantsu esitanud allikas.

**Avaldatav andmebaas pole kaugeltki veel täiuslik ja seepärast palume mõistvat suhtumist kõigilt kasutajatelt.** Varem sisestatud kirjed tuleb kõik jõudumööda üle kontrollida ning sisestada puuduvad infokillud ja samas lisandub pidevalt uusi kirjeridu. Kasutajatele saab andmebaasi juures olema ka tagaside andmise või leitud veast teatamise koht, sest mitu silma on ikka mitu silma. Loodetavasti saab tantsurepertuaari andmebaasist tantsuõpetajale hea abimees nii repertuaari leidmiseks kui ka korrektsete autorinimede leidmiseks kavalehtedele.

### **AVELI ASBER**

Andmebaasi koostaja/toimetaja

## 30.07-2.08 TOIMUB RAHVATANTSUJUHTIDE SUVEKURSUS

Juuli lõpus kogunevad Väike –Maarjasse taas tantsuõpetajad, et teha trenni, õppida uusi tantse ning arutleda nii möödunud tantsupeo tulemuste kui eesseisvate pidude üle. Suvekursust korraldab Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskus, toetavad Kultuurkapital ja ERRS.

### **NELJAPÄEV, 30. juuli**

Kellaeg	Tegevus	Õpetaja
12.00 - 13.00	Saabumine, registreerimine, majutamine	
13.00 - 14.00	Lõunasöök	
14.00 - 15.30	Treeningtund: Vähemkasutatavad põhisammud eesti rahvatantsus	Ilma Adamson
16.00 - 17.30	Tantsuõpetus: Naistetantsud. Heljo Talmel <i>Kalurineid</i>	Ulrika Grauberg
16.00 - 17.30	Tantsuõpetus: Meestetantsud Maie Orav <i>Kodust mina läksin</i> , (B rühmade mehed)	Maie Orav
17.45 - 19.15	Loeng: Alexanderi tehnika tutvustus ja õige kasutus.	Maret Mursa Tormis
19.15	Õhtusöök	
20.00	Kursuse avamine Georgi söögitoas	

**REEDE, 31. juuli**

Kellaaeg	Tegevus	Õpetaja/läbiviija
7.30 - 8.15	Äratus Päikese tervitus	
8.15 - 9.00	Hommiikusöök	
9.00 - 10.30	Treeningtund: Alexanderi tehnika	Maret Mursa Tormis
9.00 - 10.30	Tantsuõpetus: Õpetajad Raadikud ja nende tantsud. <i>ABD, Hopladi</i>	Maie Tammemäe ja Urve Kilk
10.45 - 13.00	Tantsuõpetus: Liivi tantsud	Ilze Mažane Lätist
13.00 - 14.00	Lõunasöök	
14.00 - 15.30	Treeningtund: Eesti rahvatantsu sihtharjutusi tugipuu juures. Treeningharjutuste raamatu tutvustus	Ilma Adamson
16.00 - 17.30	Tantsuõpetus: Meestetantsud <i>Maie Orav Külapoiste käigud, Vanad aga poisid</i>	Maie Orav
16.00 - 17.30	Tantsuõpetus: Naistetantsud <i>Virve Kurbel Mu meremees</i>	Virve Kurbel
17.45 - 19.15	Loeng: Uuenduslik lähenemine tervislikule toitumisele	Maire Sirkel
19.15 - 20.00	Õhtusöök	
20.15	Tähelepanekuid tantsupeo eelproovidest (ERRS ja mentorid) XVIII tantsupeo arutelu	Ülo Luht ja lavastusgrupp

**LAUPÄEV, 1. august**

Kellaaeg	Tegevus	Õpetaja
7.30	Äratus	
8.15 - 9.00	Hommiikusöök	
9.00 - 10.30	Treeningtund: Alexanderi tehnika	Maret Mursa Tormis
9.00 - 10.30	Treeningtund ja tantsuõpetus Liis Ilula <i>Maamäng</i> . VII-IX klasside poistele	Liis Ilula
10.45 - 12.15	Tantsuõpetus: Meestetantsud <i>Kätrin Järvis Õised orjad</i>	Kätrin Järvis
10.45 - 12.15	Tantsuõpetus: Segarühmatantsud Kai Leete, Kaie Kargus	Maie Pau
12.15 - 13.00	Lõunasöök	
13.30	Sõidame Porkunisse	
14.00	Sõpruse tervituskontsert ja tänusõnad juubilar Ilma Adamsonile	
17.30	Ärasõit Porkunist	
18.00 - 19.00	Õhtusöök	
19.00	Jututuba: II Meeste tantsupidu 2010 ettevalmistus ja kulg Kai Leete 100 tähistamisest	

**Pühapäev, 2. august**

Kellaaeg	Tegevus	Õpetaja/läbiviija
8.15 - 9.00	Hommiikusöök	
9.00 - 10.30	Treeningtund: Alexanderi tehnika	Maret Mursa Tormis
9.00 - 10.30	Tantsuõpetus: Helena – Mariana Reimann <i>Õhurännak</i> V-IV klasside poistele	Helena -Mariana Reimann
10.45 - 12.15	Treeningtund: Minu keha	Ülle Toming
10.45 - 12.15	Tantsuõpetus ja treeningtund: Lõbus trenn noortele	Maido Saar
12.15 - 13.45	Noorte tantsupidu 2011	Märt Agu ja lavastusgrupp
13.30	Kursuse lõpetamine	
14.00	Lõunasöök	

Treeninglaagri kontsertmeistrid on Kaisa Laasik ja Tatjana Maksimova  
Alternatiivtegevuseks pakume tervisekosutuseks erinevaid massaaživõimalusi ja nõuandeid.

---

## MEHED JA POISID, TULGE 2010 VÕIMLEMISPEOLE

Eesti Spordiselts Kalev korraldab 2010. aasta suvel II SCIT-i maailmamängud, kuhu on oodata osalema sportlasi 25 riigist. Mängude avatseremoonia toimub suure võimlemispeona 3. juulil Kalevi Keskstaadionil *live*kontserdina ansambli The Sun saatel. Avatseremoonia pealavastaja on Märt Agu.

Lisaks kaunilt võimlevatele daamidele, neidudele ja tütarlastele täitub staadionimuru seekord ka võimlevate meestega. Meeste ja poiste kavasse MEHED ootab üldjuht Piret Torm-Kriis igas eas mehi, samuti poisse alates 5-eluaastast. Eelnev võimlemiskogemus ei ole oluline – kui treeningutega alustada sellest sügisest, on kava omandamine jõukohane ka varasemate võimlemis- või tantsukogemusteta mehepoegadele. Seda enam aga rahvatantsupoistele ja –meestele. Meeste kava saatemuusikaks on Märt Agu valinud ansambli The Sun loo „Kolmanda päeva mees”.



Kes arvab, et võimlemine talle siiski ei sobi, on ometi oodatud. Kavas on eraldi osa ka rahvatantsijatele. Rahvarõivastes on teretunud siiski vaid täiskasvanud: C, B ja A-rühmade mehed. Kõik poisid ühinevad võimlejatega, samuti ootame võimlejate ridadesse hulgaliselt rahvatantsumehi.

**Registreerimine avatseremooniale odavaimate osalustasudega kestab kuni 20. septembrini 2009.** Kavade õpetamise seminarid toimuvad 3. oktoobril 2009 Tartus ja 4. oktoobril Tallinnas. Võimlemispeole pääsevad esinema kõik registreerunud rühmad, kes on kava korralikult omandanud.

Täpsemat informatsiooni võimlemispeo kohta saab kodulehelt <http://www.eestikalev.ee/?module=events&id=77> või võimlemispeo peaproductsendilt Ingrid Lootl, tel. 56 652 009 ning meeste ja poiste kava kohta üldjuhilt Piret Torm-Kriisilt meiliaadressil [piret@swingtants.ee](mailto:piret@swingtants.ee) või tel. 51 77 614.

Tere tulemast võimlevate meeste ja poiste hulka!

### **PIRET TORM-KRIIS**

II SCITi maailmamängude avatseremoonia meeste- ja poisterühmade üldjuht

---

---

## HEA LAULJA, TANTSIJA JA PILLIMEES!

**Meie hulgas on inimesi, kelle jaoks iga astunud samm on eesmärk, kuhu püüelda. Ulatame neile oma abikäe!** Meie suurel ja ilusal suvisel peol saaksime lisaks tantsimisele ja pillimängule teha ka head! Head algatust toetavad Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts ning UNICEF.

- Ligi 1000 noort inimest Eestimaal on kaotanud liikumisvõime liiklusavariides, vettehüpetel, töö-või muudes õnnetustes. Valdavalt on tegu ratastooli jäänud noorte meestega.
- Meil on ligi 800 ajuhalvatusega sündinud last.
- Kaasasündinud seljaaju kahjustusega lapsi on 200.
- Õnnetustes ja avariides saab meil igal aastal ajutrauma 300- 500 last,
- Pärast insuldijärgset halvatust vajab regulaarset taastusravi ligi 1000 inimest.

2008. aasta suvel õnnestus Eestisse tuua esimene kõrgtehnoloogiline taastusravivahend - kõnnirobot Lokomat, mis on Baltikumis esimene. Lokomat'i ravi on hetkel maailmas tõhusaim meetod halvatusega inimeste taas kõndima õpetamiseks. Eestis taoline ravivõimalus seni puudus.

Kõnniroboti abil saab taastada liikumisvõimet patsientidel lastest vanuriteni, sest aparaat on reguleeritav. Kõnnirobotiteenust on kasutanud üle 80 inimese. Iseseisvalt on kõndima hakanud tänaseks kolm noort.

3,4 miljonit krooni maksev kõnnirobot toodi maale kodanikualgatuse korras, järelmaksuga, 3-aastase maksegraafiku alusel.

Esimese osamakse aitas tasuda riik 2008. aasta kevadel (1,12 miljonit krooni). Sel aastal riigieelarvest Lokomat'ile aga raha ei eraldatud. Teise osamakse tasumisele on kaasa aidanud juba paljud Eesti inimesed ja firmad. Vaatamata sellele on tootjafirmale tasumata veel üle 1,5 miljoni krooni.

Kui iga esineja annetaks kõnnirobotile 10 krooni, koguneb sellest juba märkimisväärne toetus meie liikumispuudega inimestele. Annetus on vabatahtlik, sest kindlasti on lauljate- tantsijate- pillimeeste hulgas neid, kes on oma panuse kõnniroboti väljaostmiseks juba andnud. Mõistlik on teha koori-, tantsu- või pillirühma poolt ühine annetus.

Loodame, et suudame oma toredea algatusega kaasa tõmmata ka rahva lauluväljakul, staadionil ning kodudes.

**Annetust on võimalik kanda MTÜ Heategevuskeskuse arveldusarvele 221040088104 Swedbankis.**

**Kõnnirobotile on avatud AS Elioni poolt annetustelefonid:**

**9006550 – 25 krooni**

**9006560 – 100 krooni.**

Ette tänades teie Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts, Eesti Rahvuslik Folkloorinõukogu ning UNICEF. Lisainfo: [www.heategevuskeskus.ee](http://www.heategevuskeskus.ee)

---

### ÜLESKORJATUD LAUSE

Kui sa tahad midagi uut, siis käi vanu radu.

*Fred Jüssi*

---



## **PALJU ÕNNE**

**01.07 Juris Žigurs 70**  
**14.07 Carmen Luts 50**  
**16.07 Helle-Mare Kõmmus 45**  
**18.07 Ilona Noor 40**  
**23.07 Els Roode 75**

**04.08 Elna Linkvist 55**  
**22.08 Niina Raadik 85**  
**29.08 Maie Kalbus 50**

**02.09 Maiju Kerme 45**  
**04.09 Anne Tolk 55**  
**09.09 Heidi Niinepuu 50**  
**13.09 Maire Udras 50**  
**15.09 Ruth Lille 50**  
**25.09 Anneli Arraste 55**



**Suvesündmusi jälgi ERRSi kodulehelt!**

**Ilusat suve!**

**Järgmine ERRSi Teataja ilmub septembris.**

**KAASTÖÖD OODATUD KADRI VALNERI MEILIAADRESSILE**

**[kadri@errs.ee](mailto:kadri@errs.ee)**